

Sygn.akt IV K 200/53

Sprawozdanie - w zornie
Nr. 1
L. dz. 13 X 53
Nadawca
w dniu 13 X 53
IPN
Sąd
Warszawa
K
Sekretariat Prezydencki

SENTENCJA WYROKU

W Imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Dnia 16 września 1953 r.

Sąd Wojewódzki dla Województwa warszawskiego w Warszawie, w Wydziale IV Karnym, w składzie następującym:

Przewodniczący, S.S.W. - A. Górski

Ławnicy: N. Kurowska i F. Toporowski

Protokółant E. Szczecińska

w obecności Prokuratora Kozieła,

rozpoznawszy dnia 10, 11 i 15-go września 1953 r. sprawę

- 1/ GOGACZA Bronisława, ur. 1.X.1903 r. we wsi Brusłów, s. Józefa i Franciszki,
- 2/ FIRLAGA Waleriana, ur. 15.XII 1910 r. w Mładzu s. Mateusza i Rozalii.
- 3/ SMOLINSKIEGO Aleksandra, ur. 26.II.1895 r. w Mładzu s. Marcina i Weroniki,

oskarzonych o to, że:

I. GOGACZ Bronisław, o to, że:

w okresie od jesieni 1942 r. do jesieni 1943 r. na terenie gminy Wiązowna pow. Otwock idąc na rękę władzy państwa niemieckiego działał na szkodę osób z pośród ludności cywilnej narodowości żydowskiej, prześladowanych ze względów narodowych i rasowych, w ten sposób, że:

nad rzeką Swider, ujął i pobił obywatela narodowości żydowskiej którego doprowadził do zabudowań Firlaga Waleriana i przy pomocy tego ostatniego oraz sołtysa Smolinskiego Aleksandra zamknął go w remizie strażackiej w Mładzu, skąd następnie został przejęty przez dwóch policjantów z posterunku Wiązowna i rostrzelany nad rzeką Swider w Mładzu.

IPN
0110
Warszawa

To jest o dwukrotne popełnienie przestępstwa z art.1. Dekretu z dnia 31.VIII 1944 r.

3/ W jesieni 1942 r.- daty bliżej nie ustalonej- wspólnie z innymi w lesie, w pobliżu Otwocka, zatrzymał obywatelkę narodowości żydowskiej z dzieckiem o nieustalonych nazwiskach, którą steroryzował strasząc doprowadzeniem do posterunku policji granatowej, poczym zrabował jej palto, oraz palto dziecka, w którym przechowane były dolary.

4/ W dwa lub trzy dni, po opisany^{w wypadku} w pkoie 3., w lesie w pobliżu Otwocka, działając wspólnie z innymi, zatrzymał obywatela narodowości żydowskiej o nieustalonym nazwisku, którego steroryzował, strasząc doprowadzeniem do posterunku policji granatowej, a następnie zrabował temu ostatniemu zegarek i kilka łyżeczek platerowy

To jest o dwukrotne popełnienie przestępstwa art.2. Dekretu z dnia 31.VIII.1944 r.

IPN
0110
Warszawa

II. EIRLAG Walerian - o to, że:

w okresie od wiosny 1943 r. do jesieni 1943 r. na terenie gminy Wiązowna pow. Otwock, jako komendant straży przeciw-pożarowej w Mładzu, idąc na rękę władzy państwa niemieckiego, działał na szkodę osób z pośród ludności cywilnej narodowości żydowskiej prześladowanych ze względów narodowościowych i rasowych w ten sposób, że:

1/ wiosną 1943 r.- daty bliżej nie ustalono- we wsi Mładz, gm. Wiązowna pow. Otwock, działając wspólnie z Gogaczem Bronisławem, zatrzymał i doprowadził do remizy strażackiej w Mładzu dwie osoby narodowości żydowskiej

o nieustalonym nazwisku, w wyniku czego został on przejęty przez policję granatową z posterunku Wiązownie i tego samego dnia za rzeką Świder w Mładzu rostrzelany.

3/ W lecie 1943 r. - daty bliżej nie ustalonej - działając wspólnie ze Smolińskim Aleksandrem, Sokołowskim Konstantym i Gołabem Tadeuszem doprowadzonego do jego podwórka przez wymienionych obywatela narodowości żydowskiej, o nieustalonym nazwisku - zamknął w remizie strażackiej w Mładzu, w wyniku czego został on przejęty przez policję granatową z posterunku Wiązowna i w pobliżu remizy strażackiej w Mładzu rostrzelany.

4/ Jesienią 1942 r. - daty bliżej nie ustalono - na własnej łące, we wsi Mładz, gm. Wiązowna, pow. Otwock, ujął obywatelkę narodowości żydowskiej z chłopcem w wieku około 14-tu kto nieustalonych nazwiskach, których oddał znajdującym się we wsi Mładz, żandarmom niemieckim.

To jest o czterykrotne popełnienie przestępstwa z art. 1 pkt. 2 Dekretu z dnia 31.VIII 1944 r.

III. SMOLINSKI Aleksander, o to, że:

IPN
BUJAD
Wyszawa

w okresie od wiosny do jesieni 1943 na terenie gromady Mładz gmina Wiązowna, pow. Otwock, jako sołtys gromady Mładz, idąc na rękę władzy państwa niemieckiego, działał na szkodę osób z pośród polskiej ludności cywilnej, oraz osób narodowości żydowskiej, prześladowanych ze względów narodowościowych i rasowych w ten sposób, że:

- 1/ wiosną 1943 r. - daty bliżej nie ustalono - zameldował na posterunku policji granatowej Wiązownie o tym, że w remizie strażackiej w Mładzu zostały zatrzymane dwie osoby narodowości żydowskiej kobieta i mężczyzna w wyniku czego zostały one przez niemiecką żandarmerię przejęte i tego samego dnia w pobliżu radiostacji w Wiązownie zastrzelone.
- 2/ W lecie 1943 r. - daty bliżej nie ustalonej - telefonicznie z Domu

3/ W lecie 1943 r. - daty bliżej nie ustalonej- doprowadził i zamknął w remizie strażackiej w Mładzu wspólnie z Gogacze Bronisławem, Firlągiem Valerianem i Witanem Józefem, obywateli narodowości żydowskiej, poczym powiadomił telefonicznie posterunek policji granatowej w Wiązownie w wyniku czego wspomniany wyżej został przez policję granatową przejęty i tego samego dnia za rzeką Swider w Mładzu rostrzelany.

4/ W lecie 1943 r - daty bliżej nieustalonej- we wsi Mładz gmina Wiązowna pow. Otwock zamknął we własnej komórce doprowadzonego do jego zabudowań przez Dyzia Konstantego i Nowak Jana obywatela narodowości żydowskiej o nieustalonym nazwisku celem przekazania go do władz niemieckich, jednak zamierzonego celu nie osiągnął on, gdyż zamkniętemu w nocy udało się zbiec.

To jest o czterokrotne popełnienie przestępstwa z art.1 pkt.2 Dekretu z dnia 31.VIII 1944 r.

5/ W okresie od początku 1942 r. do połowy 1944 r. jako sołtys gromady Mładz gm. Wiązowna pow. Otwock, postępowaniem swym wobec biednej ludności wiejskiej przyczyniał się do ich zubożenia przez naznaczanie im nadmiernych kontyngentów, z których nie mogli się wywiązać, a następnie meldował żandarmom w wyniku czego kilka osób zostało przez żandarmów pobite, a między innymi Witan Jan, który na skutek pobicia chorował i wkrótce potem zmarł.

To jest o popełnienie przestępstwa z art.2. Dekretu z dnia 31.VIII 1944 r.

o r z e k z:

I. Osk. GOGACZA Bronisława

uznać winnym

popełnienia zarzucanych mu w akcie oskarżenia przestępstw z tym, że ujmując dwie osoby narodowości żydowskiej nie dzia-

więzienia po sześć /6/ lat z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat trzech.

b/ Na zasadzie art.2 Dekretu z dnia 31.VIII.1944 r. za przestępstwa opisane wyżej w pktcie 3 i 4, za każde z nich na karę więzienia po trzy /3/ lata z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres lat trzech. Na zasadzie art.31 § 1 k.k. wymierzyć osk. Gogaczowi Bronisławowi karę łączną przez dziesięć /10/ lat więzienia z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych przez lat 5.

Na zasadzie art.58 k.k.zaliczyć skazanemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania od dnia 1 grudnia 1952 do dnia 16 wrzesnia 1953 r.

II. Osk.FIRLAGA Waleriana

uznać winnym

a/ - że idąc na rękę władzy państwa niemieckiego działał w inny sposób niż przewidziany w art.1 Dekretu na szkodę osób z pośród ludności cywilnej przez to, że: w roku 1943 trzykrotnie zamykał w remizie strażackiej w Mładzu obywateli nar. żydowskiej, od której to remizy jako naczelnik ochotniczej straży pożarowej miał klucz w wyniku czego wymienieni wyżej obywatele polscy narodowości żydowskiej t.j. trzech mężczyzn i jedna kobieta zostali zabrani przez policję granatową i rostrzelani, czym dopuścił się przestępstwa z art.2 Dekretu z dnia 31.VIII 1944 r. i za to:

s k a z a ć g o

na zasadzie art.2 Dekretu z dnia 31.VIII 1944 r. na karę więzienia przez trzy /3/ lata z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres lat dwóch.

b/- że idąc na rękę władzy państwa niemieckiego w jesieni

s k a z a 6 g o
na zasadzie art.1 pkt.2 Dekretu z dnia 31.VIII 1944 r.
przy zastosowaniu art.5 § 3 tegoż Dekretu na karę więzienia
przez sześć /6/ lat z utratą praw publicznych i obywatelskich
praw honorowych na okres lat 3.

Na zasadzie art.31. § 1 k.k. wymierzyć osk. Firlagowi IPN
Warszawa i Walerianowi karę łączną przez sześć lat więzienia z utratą
praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres
lat trzech.

Na zasadzie art.58 k.k. zaliczyć oskarżonemu na poczet
przeznaczonej kary pozbawienia wolności okres tymczasowego
aresztowania od dnia 20 stycznia 1953 do dnia 16 września
1953 r.

III. Osk. SMOLINSKIEGO Aleksandra

uznać winnym

że w r.1943 we wsi Mładz jako sołtys idąc na rękę władzy
państwa niemieckiego działał w inny sposób niż przewidzianym
w art.1 na szkodę osób z pośród ludności cywilnej przez to
że trzykrotnie donosił o zatrzymanych i zamkniętych w remizie
strażackiej obywatela ^{on} polskich narodowości żydowskiej tj.
o trzech mężczyznach i jednej kobiecie, ~~xxwykikuxazęga~~ do
policji granatowej w Więzowni w wyniku czego wymienieni
wyżej zostali zabrani z tej remizy i rostrzelani, czym
dopuścił się przestępstwa z art. 2 Dekretu z dn.31.VIII.44
i za to

s k a z a 6 g o

na zasadzie art.2 Dekretu z dnia 31.VIII 1944 r. na karę
więzienia przez trzy/3/ lata z utratą praw publicznych i obywatelskich
praw honorowych na okres lat trzech.

Na zasadzie art.4 ust.1 p.2. ustawy o amnestji z dnia
22 listopada 1952 r. orzeczoną karę pozbawienia wolności
zagodzi się o połowę t.j. do jednego roku i sześciu miesięcy

Uzasadnienie

W toku przewodu sądowego ustalono następujący stan faktyczny
Oskarżeni Gogacz Bronisław, Firląg Walerian i Smolinski Aleksander
mieszkałi w czasie okupacji niemieckiej we wsi Mładz powiat
Otwock. Oskarżony Gogacz trudnił się w czasie okupacji gandlem,
wyroblem samoogonu oraz przemiałem zboża. Oskarżony Firląg pracował
w czasie okupacji na własnym gospodarstwie rolnym nadto był
naczelnikiem ochotniczej Straży pożarnej, zaś osk. Smolinski
również posiadał gospodarstwo rolne i pełnił równocześnie obowiązki
sołtysa gromady Mładz. Na wiosnę 1943 r. osk. Gogacz spotkał na
drodze we wsi Mładz w pobliżu mieszkania Baka dwie osoby narodo-
wości żydowskiej, kobietę i mężczyznę, których zatrzymał i doprowadził
do remizy strażackiej gdzie osoby te zostały przez osk. Firląga
Waleriana zamknięte w remizie. Osk. Firląg jako naczelnik Straży
Pożarnej miał klucz od wymienionej wyżej remizy i zawiadomiony
o ujęciu żydów przez osk. Gogacza zamknął tych żydów w remizie,
donosząc o powyższym oskarżonemu Smolinskiemu jako sołtysowi
gromady. Oskarżony Smolinski dowiedziawszy się o zamknięciu żydów
w remizie pojechał rowerem do wsi Wiązowna i zgłosił o powyższym
na posterunku policji granatowej. Tego samego dnia przyjechał
policjant granatowy z posterunku w Wiązowie, zabrał tych żydów
z remizy, wyprowadził pod radio-stację i tam przez żandarmów
niemieckich zostali rostrzelani również przybyłych do Mładza
żydzi ci zostali rostrzelani. W lecie 1943 r. osk. Gogacz
ujał na polu w pobliżu wsi Mładz obywatela polskiego narod.
żydowskiej, którego również doprowadził do remizy strażackiej
który następnie przez osk. Firląga został w tej remizie zamknięty
zaś osk. Smoliński powiadomiony o zamknięciu wymienionego wyżej
żyda w remizie strażackiej telefonicznie doniesł o tym do po-
licji granatowej w Wiązownie w wyniku czego przyjechali dwaj
policjanci i zatrzymanego żyda wyprowadzili z remizy i zastrze-

W kilka dni później osk. Gogacz w towarzystwie Witana i Chmiela znowu udawał się do Otwocka. W drodze spotkał mężczyznę narod. żydowskiej o nieustalonym nazwisku, którego zatrzymał, a następnie zmusił do zdjęcia butów. Gdy zatrzymany mężczyzna zdejmował buty wypadł mu ze spodni zegarek oraz kilka srebrnych żyłeczek, które to przedmioty osk. Gogacz zabrał temu mężczyźnie. Żyłeczek zabrane oskarżony Gogacz dał Chmielowi i Witanowi zaś zegarek zatrzymał dla siebie.

Oskarżony Firląg - jako naczelnik ochotniczej straży przeciwżarowej zamknął ponadto w remizie strażackiej jeszcze jednego obywatela narod. żydowskiej doprowadzonego do remizy przez ~~xxx~~ ~~xxx~~ Sokółowskiego i Gołęba. O powyższym wypadku oskarżony Smoliński jako sołtys również zawiadomił telefonicznie post. poli. granatowej w Wiązownie, w wyniku czego policja granatowa przyjechała do wsi Mładz i zatrzymanego w remizie żyda rostrzelala w pobliżu tejże remizy. - Jesienią 1942 r. osk. Firląg ujął obywatelkę polską narod. żydowskiej z chłopcem w wieku około 14 lat na własnej łące we wsi Mładz i żądał aby jego sąsiad Lech pracujący wówczas na polu odprowadził tych żydów do remizy strażackiej; gdy Lech temu się sprzeciwił osk. Firląg sam żydów to zaprowadził do wsi Mładz i oddał w ręce Niemców.

Powyższe ustalono na podstawie zeznań świadków: Romuszkowskiego Edwarda, Włodarczyka Józefa, Nowak Janiny, Rzeszotka Piotra, Natalji Bąk, Stefana Sierbńskiego, Lech Agnieszki, Sokółowskie Michaliny, Witana Tadeusza, Chmiela Józefa, Sokółowskiego Konst. tego, Gołęba Tadeusza, Witana Józefa, oraz na podstawie wyjaśnień oskarżonych złożonych w toku śledztwa i na rozprawie sądowej. W czynach oskarżonych mieszczą się znamiona przestępstwa z art. 2 Dekretu ~~xxx~~ ~~xxx~~ nadto osk. Gogacz dopuścił się przestępstwa dwukrotnie z art. 1 pkt. 2 Dekretu z dnia 31.VIII 1944 r. jak również osk. Firląg popełnił przestępstwo z tegoż artykułu. Oskarżeni Firląg i Smoliński przyznali się do przypisanego im popełnienia przepisane im w sentencji przestępstwa z art. 2

11/1

i sam pobięł za tą żydówką na ogród, a widząc na polu pracującego sąsiada Lecha, krzyczał na niego aby ujął tę żydówkę, chcąc ją w ten sposób zmusić do ucieczki. W tym czasie przybyli również na łąkę dwaj Niemcy, i zatrzymali jego w towarzystwie żydówki i jej chłopca, z tym, że jego po chwili zwolnili zaś żydówkę i chłopca zabrali.

IPN
BIURO
WARSZAWA

Wyjaśnieniom tym osk. Firląga jako nieprzekonywującym Sąd nie dał wiary albowiem świadek Lech Agnieszka zeznała wyraźnie zarówno na rozprawie jak i w toku śledztwa, że oskarżony ujął żydówkę i doprowadził ją do jej męża pracującego na polu i polecił mu aby tę żydówkę odprowadził do remizy, a gdy mąż świadka Lecha Agnieszki nie chciał się na to zgodzić oskarżony sam poprowadził żydówkę w stronę wsi Mładz.

Oskarżony Firląg w toku śledztwa/na K.142/ przyznał się, że ujął żydówkę i oddał w ręce Niemcom. Ponieważ zeznania oskarżonego złożone w toku śledztwa potwierdziła świadek Lech Agnieszka przeto Sąd przyjął je za wiarygodne.

Oskarżony Gogacz nie przyznał się do żadnego z przypisanych mu czynów i wyjaśnił, że świadkowie oskarżają go fałszywie jako działacza PZPR i członka ORM.

IPN
BIURO
WARSZAWA

Wyjaśnienia osk. Gogacza nie nasługują na wiarę albowiem świadkowie Romusiński, Sierpiński, Sokołowska, Witan Józef i Chmiel Józef zeznali zgodnie, że osk. Gogacz ujął dwoje żydów na drodze w pobliżu domu Baka i odprowadził ich do remizy.

Nadto świadek Rzeszotek Piotr zeznał, że oskarżony Gogacz ujął na polu żyda, pobił go i odprowadził w stronę remizy.

Świadkowie Witan Józef i Chmiel Józef, również zeznali, że oskarżony ujął i doprowadził do remizy obywatela polskiego narod. żydowskiej, nadto świadek Witan Józef i Chmiel Józef zeznali zgodnie, że oskarżony Gogacz zabrał w drodze do Otwocka dwa płaszcze, żydwoce, zatrzymanej na polu, oraz zatrzymał żyda, któremu zabrał zegarek i kuferek. Okoliczność tę potwierdza świadek Nowak Janina. Również świadek Sokołowski Konstanty zeznał, że osk. Gogacz rabuje

... miał Sąd na uwadze, że byli oni wykonawcami polityki eksterminacyjnej stosowanej przez okupanta niemieckiego w stosunku do ludności żydowskiej.

... Jako okoliczność łagodząca, odnośnie osk. Gogacza miał Sąd na uwadze jego niski poziom umysłowy, brak należytego wyrobienia społecznego i politycznego, jego pracę po wyzwoleniu.

... Jako okoliczność łagodząca odnośnie osk. Firlaga i Smolinskiego miał Sąd na uwadze, że działali oni pod wpływem zarządzeń władz niemieckich gdyż pierwszy z nich był naczelnikiem Straży Pożarnej, a drugi sołtysem i na nich ciążył szczególny obowiązek wykonywania poleceń niemieckich odnośnie ujmowania żydów, nadto odnośnie tych oskarżonych miał Sąd na uwadze, że w niektórych przypadkach pomagali oni ludności polskiej ostrzegając przed łapankami /zeznania świadków odwodowych/.

Sąd uniewinnił osk. Smolinskiego od zarzutu, że zamknął żyda we własnej komórce, którego doprowadził do jego zabudowań Konstanty Dyzio. Przewód sądowy nie dostarczył dostatecznych dowodów, że oskarżony Smolinski chciał w ten sposób oddać tego żyda w ręce władz niemieckich albowiem oskarżony celowo zamknął żyda w pomieszczeniu z którego on mógł łatwo uciec, co też ten uczynił, zaś osk. Smolinski jako sołtys ochronił się w ten sposób od odpowiedzialności ze strony władz niemieckich.

Sąd uniewinnił również osk. Smolinskiego od zarzutu, że nazywał nadmierne kontyngenty zbożowe biednej ludności wiejskiej i następnie spowodował, że żandarmi pobili kilku obywateli we wsi Mładz za niedostawienie kontyngentu zbożowego.

Oskarżony nie przyznał się do popełnienia tego przestępstwa i wyjaśnił, że kontyngent zbożowy na poszczególne mieszkańców rozkładała komisja kontyngentowa. Okoliczność tę potwierdziło szeregi świadków, a zatem nie ma żadnej podstawy aby oskarżonego Smolinskiego jako sołtysa obciążyć odpowiedzialnością, że nakładał sam wysokie kontyngenty. W następstwie czego kilku mieszkańców Mładz zostało pobitych przez żandarmów spowodowanych przez niedostawienie kontyngentów.

Wojciech Halerman

wiek 6 lat

art. 1 par. 2 z 31 sierpnia 1944 r.

z Warszawy w Płocku

Wizytacja w Płocku
 DZIAŁ ADMINISTRACYJNY
 Wpłynęło: 20. 18. 1954
 Nr: 9497 zał. 100
 Płock dn. 20. IX. 1954 r.

226

Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

BIURO LISTOW I INSPEKCJI
K.C.P.Z.P.R.

WPŁYNEŁO
DNIA 15 X 1954

L.dz.

Prośba

BIURO
K.C.P.Z.P.R.

dnia 17/1 53 r. zostałem aresztowany i osadzony w areszcie śledczym najspier
 Otwocku z tygodnie, a następnie w Karczmach przy ul. Ratuszowej, pod zarzutem
 współpracy z okupantem w wynieraniu narodowości żydowskiej, to jest za 4-ros
 tne przestępstwo z art. 1 par. 2 dekretu z 31 sierpnia 1944 r.

w przednim przypomnieniu i zanalizowaniu sobie tych wypadków z 1942 i 43 r.
 czasie śledstwa i na rozprawie, która odbyła się w Województwie Łódzkie
 Karczmach w dniach od 10-16. IX 1953 r. całkowicie wyznałem, że były takie fakty
 areszcie wyjaśniłem, jednak wyjaśnienia moje (rozumiejąc to z jakich względów)
 wista pod uwagą i zostałem skazany na 6 lat więzienia i 3 lata pozbawienia praw
 watełskich i honorowych przy zastosowaniu mi art. 5. Tagodrszczy z 51-go roku.

odnośnie o tym, iż świadkowie, którzy zeznawali na moją niekorzyść, byli namówieni przez
 Pirtan Bolesława i zeznali fałszywie niektóre okoliczności dla mej obrony fakty,
 entę po minionych 10-ciu latach i to przez ludzi, którzy mieli i mają nieświadomą
 przę do mojej osoby za to, że pracowałem po wyzwoleniu Polski ludowej w M. O.
 erenie, gorliwie likwidowałem każde wiadome mi przestępstwo za które to musieli
 powiadać przed władzami Polski ludowej i już wówczas sygnałem od nich obelżywe
 wa że jestem niewinnym i nie mam nic do tego i że jestem niewinnym i nie mam

wyrażenie odpowiednich wniosków, porównując akta sprawy z niżej opisanymi faktami, gwałtownymi i zeznaniami świadków. Stwierdziłem, że siedzące pierwszy raz w życiu moim na ławie z oskarżonych, nie mogłem ze względu na psychiczny doświadczenie o wyroku się wyświadczyć i tak jako oskarżonemu nie wierzę. Analizując do powołanego, przynajmniej jeden z opisów wypadku, które miały miejsce w 1943 r., a które to są następujące: nocą (1. 11. 1943) między kwietniem, ery maju, bsdge u siebie na podwórku, zaowocnym jałm z Hitarforef i Marcina prowadził niernarę mi osobnika w stronę soltysa wsi Młotomierz Smolińskiego Aleksandra oboga, która przechodzi koło mej bramy, a gdy mnie zaowoc ludźmi zatrzymał osobnika i przywołał mnie mówiąc do mnie, iż złapał tego osobnika i przeniósł go do soltysa, celem ulegitymowania go (uczynił to według rozkazów i poleceń w tym czasie wydawanych, ogłaszanych na zebraniach gromadzkich) jednocześnie wywołując otwory wiebym tej ponedł do soltysa zobaczyć, co soltys z nim zrobi i jak sprawę rozstrzygnie. Hitar mówi również, że ów osobnik jest żydem, na którego wcale nie wyglądał policji, gdy był ładnie ubrany w buty oficerskie, spodnie białe i materjała wojskowej i w młody około lat 25-ciu, ja zaś powiedziałem, że przyjdę z nim tylko ufoz marginesem po Hitar poszedł z osobnikiem do soltysa, a ja ubrałem się ponedłtem w tym samym czasie i mieli. Po drodze spotkałem dwie kobiety: Smolińską Stanisławę, żonę Smolińskiego Smolego, którego stryjczernego brata soltysa, który już nie żyje i jej siostrę Dąbrowską Franciszkę otwo obrygin mściu, które zapętały się mnie, kogoś to poprowadził przed chorą Hitarcia do soltysa z odpoiedziatem im, że nie wiem, a dochodząc do soltysa spotkałem go i osobniku czytającego jego dokumenty, które następnie schował do swojej kieszonki, a zaowocnym mnie powiedział, że jest żyd i trzeba jego odstawić na posterunek policji. Zgodając odemnie jako naczelnika Och. Str. Poi. w Młotomierzu, wyznaczenia dwóch jednych ludzi z posterka strażników Igeimie i tamie Hitarim, celem doprowadzenia go, zaś

227
ni kiedy nadal odmawiałem, sołtyś powiedział, to co ja z nim zrobię? przecież niemało go
na dzień ramłange, jednego już poprzednio ramłem do swej komórki to odwracał oster i uciekał
się wóczas przysła mu myśli, iż przecież remiza strażi dobrze nadaje się na chwilkę
jeszcze utrzymanie danych osobników, gdyż w oknach jej są kraty, a poratym tam sto dniem
nieco (według zarządzeń ówczesnych) warta były posterunek ołarmowy, przecież poratym
zyskał nalegać ażebym go ramłę w remizy, a gdy i na to niechęciałem się zgodzić
wi ołarmowe, iż remiza strażi nie jest więzieniem, iż tam jest miejsce na sprzęt strażi nie
i wóczas ludźmi, wóczas rozgiewany powiedział do mnie: niemało nie do rozporządzenia
i ołarmie, remiza jest własnością gromadką i ja tylko mam prawo rozporządzać nią,
kiedy ty jesteś tylko siłą fachową od gonienia psiarów i natychmiast mam włożyć klucze
waję otworzyć remizę, a gdy się jeszcze sprzeciwiałem powiedział strażni, iż będe odpowiadał
zaś przed władzami jeżeli i tego rozkazu nie wykonam, iż on zaraz jedzie na posterunek
pod policji, ja widzę jego zdenerwowanie i stanowiąc z której był dobre zmiany,
wóczas za niewykonanie jego rozkazu przez strażnika Chmiela Jana, do którego to nie
wóczas miał prawa, iż to, iż nie podeszł do pracy, wadził go w obozie pracy w karcie (nie
miał z miesiąc) podeszł do swego domu wziętem kluczem od remizy udaje się do niej
go strażi której stali sołtyś Smoliniski Aleksander, Niton Föret, Mareina i dany osobnik
wóczas otworzyłem remizę, a kluczem oddałem sołtyśowi on jednak odmówił
Ariseia jego. Niton Föret powiedział do sołtyśa, gdy sołtyś kazał ramłę na
m kluczem osobnika, ażebym go nie ramłę, gdyż osobnik i tak mu nie ucieknie,
kiedy wóczas oddałem klucze Nitonowi, a sołtyś pojechał zawiadomić iandarmieris Lub
sterpolicjis. Kiedy policjanci przyjechali: nie wiem gdzie byłem w polu, dowiedziałem
dwa jednak, iż osobnik się został zastrelony przez policję za rzeką Świdex i tam pochowa-
no warg, zaś w butach i spodniach całym takich samych jakie miał osobnik. zabrał

Sierpiński Stefan, Bgk Francinek i kilku dzieci, a przy mnie donli, Nowak i zand
 ze swy żona Janina, a wpośród nich stało dwoje osobników narodowosci żydowskiej
 którzy w rozmowie z podsołtysiem Sierpińskim Stefanem i Tomaszem i przybyli do
 celem odobycia pomocy, a niernaję nikogo, dlatego błądzą. Któryś z grupy
 powiedział, zamknę ich p. sołtysie i słowa te podchwycili inni jak słowach Marcina
 Bgk Francinek. Podsołty Sierpiński odpowiedział im na to, ja się takimi spr
 nie zajmuję, idźcie do sołtysa Smolińskiego. Któryś ze stojących odpowiedział, tylko
 byliśmy, sołtysa niema w domu. Skynge to Nowak Marcin, wracając się do
 sołtysa, powiedział, gdy niema sołtysa, podsołty obowiązany jest wysłać
 i zaczął wręczyć domagać się od podsołtysa, ażeby zamknę lub odstawił na
 rzek danych osobników. Karaczam, iż Nowak Marcin wówczas był wrogiem sam
 wionym przeciwko podsołtysowi Sierpińskiemu, a to z powodów matczyńskich
 Po tych naleganiach na podsołtysa, podsołty wrucił się do mnie z zapytaniem,
 klucza od remizy strażackiej przy sobie? ja odpowiedziałem, nie mam, mam u
 na co on powiedział, to idź i weź klucze i otwórz remizę, a ja interwenjuję
 zapytałem i co - zamknien ich, na co odpowiedział mi, widzin i skynge jak
 tego domagają, po tych słowach podesłem do domu, wziąłem klucze i udałem się
 do remizy, do której poprowadzona dwoje osobników narodowosci żydowskiej
 W drodze do remizy, spotkali się z sołtysiem Smolińskim Aleksandrem i przy
 neli, ja wówczas podesłem do nich z kluczem. Podsołty Sierpiński z sołtysiem
 Smolińskim Aleks. rozmawiali o czymś a icha na uboczu, po czym Smoliński
 Aleks. powiedział głośno, prowadzić ich do remizy i sam się wrucił z powrotem do
 w kierunku remizy, a gdy byliśmy już przed remizą, wracając się do mnie
 zapytał, dlaczego to niema wartownika alarmowego, przeciwpożarowego? g
 przyby

IPN
WILNO

IPN
WILNO

228
wał i andarmejjs lub policjjs, skutkiem czego za około 2-je godziny przybyło dwóch
i jeden policjant, a po uprzednim wylegitymowaniu tychże zatrzymanych
i do sprawdzeniu według dowodów osobistych dostarczonych iandarmejjsi już poprzednio
i groźnie sołtysa Smolinckiego, iandarmi karali zatrzymanym zdjąć odzież wierzchnią
nie zostawić, a ich zabrano i zaprowadzono do domu za rektą d. i. d. koło Radjostarejsi
i tam rozstrzelano i zachowano. Przy rozstrzelaniu i pochowaniu ja nie byłem,
i tylko słyszałem jak ludzie opowiadałi o tym.

Po upływie 3-eh, czy 4-eh dni zdarzył się 3-ci wypadek podobny poprzednim.
W drodze w swym domu, przybył do mnie dokołowski Konstanty i oznajmił, iż z pole-
niacenia sołtysa Smolinckiego ma mnie wziąć klucze i otworzyć remizę, ponieważ (jak on
i sam wówczas oznajmił do mnie) ztapal żyda i prowadzić go do sołtysa na
ich drodze spotkał wracającego z pola i przedstawił jemu zatrzymanego żyda na
mym, własnym podwórku, którego to sołtys karal zaprowadzić do remizy i zowierzać
w moim, ażebym stworzył takową, gdy zapytałem, a gdzie sołtys? odpowiedział mi,
iż zaraz przyjdzie. W rozmowie z dokołowskim, mówiłem mu, dlaczego tego osobnika
nie wprasdzić ze swego podwórka? odpowiedział mi, że osobnik ów nie chce
iść wyżej, a więc się, bał się zemsty ze strony osobnika, mówię w ten sposób, żeby
iżby jenoze mnie obwał lub spalił, a zrentę zrobiłem tak, jak sołtys ogłaszał na
przy zebraniu gromadzkim, po tej rozmowie wziąłem klucze od remizy i wgnieźłem
tyson z mienkaniem z ob. dokołowskim, który rzekł, że jest i sołtys i wstawić ujrzalem sołtysa
Smolinckiego z rowcem, Golsb Tadeusza i osobnika zatrzymanego, po czym udałem
się do remizy, którą otworzyłem, a sołtys dopilnowawszy zamknięcia przerecznie
nie osobnika pojechał zawiadomić Policję w Higrowny. Po upływie 1 1/2 godziny
przybyło 2-eh policjantów, którzy karali osobnikowi zdjąć wierzchnią odzież i wypro-

Ja natomiast zapoje o dobre Hitana Fozeta z jego zachanności i fakom, dokona
na cudze mienie, gdyż już przedtem słyszałem dużo o nim i o rabował, cofając
krośnie obywateli polskich narodowości żydowskiej z ostrożeń niecy jakich, nakon
pozostali przy słony, to ten dowodem mu upomnienia ustne i pisemne (ja o mi
Kawerelnik Och. Str. Poi. swemu poduradnemu) oieby zaprzestął rabować, w
innymi, których ten upominałem indywidualnie, a także i na zbiorce strażnic
ogłosztem, iż rabunki, które się zdarzają na ob. iob. żydowskiej ludności, którą p
kaerygodne i kiedyś ci wrącej, którym rabują, będą odpowiednie, a rabować mogą po up
tylko Niemcy, a dla nas jest to hanba. Rozważając i wydanie tej ungrzeszpie
odzieży pozostałej po zabitych, może być, będzie bodziem, czyli zachęta, do dalszego
tego rodzaju postępków, nie pozwoliłem Hitanowi zabrać ungrzeskiego, dajem nam się
wybrać, czyli wybrać sobie najlepszą parę butów z cholewami, a serce powiedzieli li
rodzom biednym. Hitan Fozet, urażony takim postępkiem moim, odgraził mi aspekto
pójście do iandurmerji na skargę, iż jemu bracia zabrać z remizji ungrzeskiego ciek
odzieży, to ten, jak powiedziałem, tak i zrobił, po kilku dniach przyniósł mi, razie
zaspokojone u pieczęty i podpis niezbytnej o następującej treści: JESI
BLAT
1918 listonosz
Do Kawerelnika Och. Str. Poi. w Mlydzu. Wydać ungrzeskie niecy pozostałe, przed
żydacki Hitanowi Fozetowi, który ich ujął. Gdy przeczytałem to pismo, poznałem, że
dobre, będą miał w razie czego dowód niecy i sumieniem pismo to obęgi
wzięje do rąk, lecz Hitan niepostrożenie wywrócił mi z rąk pismo, nie bud
mówię, iż to nie jest dla ciebie do przechowania, ja zaś nie mam go tu, udaję,
pismo, niechciałem wydać mu niecy. Hitan po sprzeczce ze mną, udał się
do soltysa Smalinistiego i po krótkiej chwili przyniósł z nim. Soltyś potem
iż Hitan ma karkę od iandurmerji i iż to on, nie kto inny ujął ungrzeskie

Taka Sokolovskiemu i Gofobowi tu sis cos nakazy, gdyz sa bardzo biedni. 229

owal. Cofajge sis dwa lata w stea, pragns opisac biergec postempli a propo
jaka rekomyj mej wspolpracy z okupantem pnievho narodowosci ydowskiej
ne pna mianowicie. W 1940 i 41 r. przychodzil do mnie czesto listonosz z poczty Otwock
o woz z korespondencja od powstajacych wladz przeciwpolitycznych, nadmieniam, ze bytem
strazniaczkiem Uch. Str. Poi w Wilnym od 1934 r., ow listonosz narzeczal sis Urgan Piety,
krosowitoy po uprzednim zapoznaniu sis z moja opinia i autentycetem w porzad mienhancet.
ic mo po uprzednim wybadaniu mnie u kilku szeregowych przypadkowych, zapropozowal ma
"wygostopienie" do organizacji podziemnej, majacej na celu walka z okupantem w postawi
do dzpiegostwa, dywersji, sabotażu, poltrzymywanie ducha w powodzie polskim, organizacji
tem mial sis wyrazić opelitycznej, na co ja sis nie zgodzilam, poniewaz niema tam jessore dobre
siednego listonosza, a pozatym, bsdge na odprawie narzeluikow u Wornawie, ow czerny
zil m inspektor porzimietwa, znany nam dobre z przed 1939 r. Od Dobinski Teodor, powiedzial
ngstko cieku, aieby nikt nie wiedzal sis z jakichkolwiek organizacja, poniewaz Niemcy
st mprazie upadli jednego tylko strazniaka, zlikwiduja caly Straz Porimny, lecz temur

listonoszowi przyrzeklam jui wspolpracowac z organizacja i pomagac jej ukaidym
ostaloredsiszysieiu wrogiemu dla okupanta. Pewnego razu, a bylo to 1941 r. wiosna, kiedy to
pocwittler sykowal sis do napadu na Zwizzek Radziecki, przybyli do mnie, ow listonosz
o to z drugim osobnikiem, a po dluzszej rozmowie, zapytali sis mnie, czy na znany m terenie
ism nie buduja niemiecy jatkichi, magazynow, bunkrow i t.p., odpowiedzialam im tak nam,
e ty buduja, wice oni rozgadali, aieby m ich zaprowadzil i wskazal z oddala, co i gdzie z
udla objasnijge mi, ze ches nankicowac takowe, golgi potrzebne jest to celem porosta
rotania Zwizhocz Radzieckiemu, po czym udalimy sis Higowny i nosz Kubelshy, gdzie
yzejm zrobiono nluce. Od tego listonosza otrzymywalem puzniej prass podziemny,

Temu to listonoszowi, puźniejszemu gajowemu, poskarżyłem się, zameldowałem, wstanie Soltys gr. Młody Smoliński Aleksander, nakazywał mi zamknąć u siebie oraz u czuoro ob. narodowości żydowskiej, a następnie zameldował i andarmerji i policji w takich, skutkiem czego, żydzi zostali zamordowani i proszę go o interwencję na w sensie upamięnienia lub innego, wręczyłem Soltysowi, meldowałem również i sierpiński nieczek wykonywanych być gorliwie, rozkazów - niemieckich jest wysyłać do Niemiec na roboty, młodzień, zianie propagandy, że tam jest bardzo dobre, nie za to kapońsk, jakiego skroślił, wyznaczenie i gorliwe zięganie oświeconych nadmiernych kontyngentów, a uchylanie różnych swoich towarzyszy i komórek. Soltys, Organ Piotr powiedział mi, że to załatwi i załatwił u krótkości an przysyłał ludzi nieznanymi mi, którzy dali Soltysowi Smolińskiemu Aleksandrowi ostrą nagrodę i ostrzeżenie. Soltys Smoliński otrzymał i drugie takie ostrzeżenie, o organizacji podziemnej, a gdyby nie interwencja dowódcy grupy, miałby smoleńsk to

Oskarżenie moje na Soltysa jak i upamięnienia dwunastu, przez organizację podziemną Soltysowi, zebrał dobitnie świadek Organ Piotr, czego się Smoliński nie na rozprawie wyparł, wyparł się również przed sądem swojej kary za zepchnięcie to jest, za nielegalny skupi ubój, jak i sprzedaż miser, którą otrzymał i siedział w obozie pracy około 4-ech miesięcy. Świadek Organ Piotr zebrał również, iż po drodze do mnie i korespondencja odbywał utrzymujących się u moim siedlisku ob. mentowacji żydowskiej tak 1942 r. jak 1943 a nawet 1944 r. Zebrał również i inni świadkowie obrony na rozprawie o moim zachowaniu się do ob. narodowości żydowskiej, jak po polsko-forszta Józefa zebrał, iż przysłała do mnie prośbę o pozwolenie, gdyby sobie nie mogła udzielić lub sprzedać bsdze biedny i 9-ciorgo dzieci.

Sierpiński Józef, zebrał, iż otrzymał i widział jak raz pewnego ostrzeżenia u jego

wale
 rena... o węższej ilości w ramion za jakie ubranie lub materiały, a niemożliwością było
 i po... dzień i tak dużo odrozu przenieść do kryjówek, gdzie się przechowywali. Nocowałem
 inter... dnej nocej 4-eh ob., który jak twierdził uciekli z transportu, a u sąsiada mego
 nie... sierpińskiego Stefana, nocowałem ich 5-ciu, gdyż razem uciekli z wagonu poobijani.
 4 tam... tego razu wstawiłem się, przeryzywałem się do uwolnienia i wypuszczenia 7-miu ob.
 bne... od. żydowsk. z Jaranych przez byłego podowera urzędnika gm. Higorowa, który mieniący
 e... kładru u Edwarda Heeka, na imię było mu Konimierz, narwiśka niernam i zamkniętych
 4 mg... komorce u podsołtysa Sierpińskiego Stefana, prosił urzędnika, ażeby nie meldował
 o... olicji ani żandarmerji o zatrzymanych, co jemu z tego przyjdzie? że zginie 7-miu ludzi
 k... co są wiśni, że się urodzili żydami i wówczas zgodził się, iż nie będzie meldował
 e... gdzie, a podsołtys wypuścił ob. ob. z ramienia, jedynie na moje wstawienie, a
 4... to uratowało życie 7-miu ludziom. Przeżyliśmy, nocowałem również z Niemcami
 n... radzieckich, a jenców Niemieckich, którzy zbiegli z transportu o czym maie są wiadomości
 l... siak Zygmunt i Korniakówny, gdyż u nich też nocowali z tej samej grupy zbrojnie.
 e... Za więcej wymienione czynności bylbym niewątpliwie dostał szereg raportów od
 e... Hitlerowców, gdybym ostrzeżony bez Honorackiego Halermana, nie zbiegł z domu w którym
 z... zandarmi poręczali wyjechać do góry nogami nawet każdy papierek i wówczas
 ob... wentowali 4-eh mężczyzn, którzy później polegli w Harnawie śmiercią bohaterów, ja zaś
 a... krywałem się w hubelskiem w Katszerowie u Kijewskich i Wilkowskiego Studysława,
 ja... po powrocie z hubelskiego za miesiąc czasu przyniósł wyzwolenie przez armję Radziecką
 a... co się okazuje, mnie tego zbrodniarza, który współpracował z okupantem (według
 a... zania Wojewódzkiego Sądu w Harnawie 16 września 1968 r.) za taki czyn haniebnym jakim
 e... jest współpraca z okupantem. Wobec mnie na sądowym procesie...

I
Zabrałem się z całą energią do likwidowania różnego przestępstwa pomiędzy ludnością
miejską, rozwydmoną podległą okupacji w popełnianiu takich i tym samym na
sobie śmiertelnych wrogów, czego dowodem są moje świadectwa na sprawach, jak
Kostowski, Pindarow i innych, oraz zeznania onercowe, niedługo zmyślone, wysłane
z polca, przełuscone i zfałszowane o których to dopiero na śledztwie się dowiedzieli
z erytan protokołów, przez śledczego, a mianowicie: przesłuchiwana Kozłowska Lucy, która
naopowiadała niestworzonych rzeczy na mnie za to, że 1944 r. jesienną zfałszowała i wykreśliła
wfordom wojskowym jej męża uhrzymującego się przed służbą wojskową. Kij wspaniał
już wówczas zabrał się do ludzi, iż mi tego daruje do śmierci, parobkami żydowskimi
określając mnie takim mianem, jako Komendanta M. O., Takie same zeznania i żydów
na pierwszym przesłuchaniu, namówiona przez ob. Pirtania, kierownika podstawowego
ukochy pomocnej w szlądzu hech Agnienka, która to przekreśliła pewien fakt, iż
przypisując mi przestępstwo za to, że w 1943 r. położyłem cmentarz na dzwono budulca
pochodzący z kradzieży z łazów państwowych, około 20 sztuk sosen, którą to sprawę
heimictwa, to też przy konfrontacji wobec śledczego Rybickiego fona, gdy jej zadano to
drugie pytanie odrzuciła krzesie, o śledczy widząc jej zmienianie i odpowiedź
z zeznaniem stałym poprzednio, wyprosił mnie z pokoju i nie pozwolił mi na dalsze
pytania. Hech Agnienka zeznawała na pierwszym zeznaniu tak: iż kopie kartofle do
na swym polu z mężem, jakobym ja gonit żydów biegących ode wni do lasu, zfałszowała
i przeprowadziłem do jej męża rozkurując, aieby on zaprowadził ją do remizy, między
nie chciał i Firly sam zaprowadził takory. Po przypomnieniu sobie, czy było jakieś
podobne, doszedłem do wniosku, iż hech Agnienka widziała coś takiego, lecz nie
w polu, tylko kopie kartofle w swym ogrodzie stykającym się z moim ogrodem i do
fa zar nie gonit żydów, tylko wypuściłem ich ze swego mieniania tylną
przez ogród swocey, a było ich dwoje, żydów z swym synem 16-letnim, daję

y lud
mym

231

niekajcie z mieszkania poniewaz sz Niemcy na drodze i wyprawa dalem ich tylny
 ne, wykurth na swój ogród owocowy, horise im uciekac u stronę rzeki, ogród był ogrodzony
 dowiecisto drutem kolczastym, a wyiej wspomniani wyszli na srodek ogrodu i niewiedzieli
 a huc dzie jest wyjcie, wówczas ja stojący przy punktu domu swego i uwarzając czy ei Niemcy
 tem i waznie nie wchodzi da bramy, a upewniwszy się, że nie, pobieżyłem do nich i wypro-
 szyłem ich, aby przeszli przez przejście zrobione do rzeki. Polecilem im, żeby przeszli na drugą
 stronę rzeki, za którą znajduje się las i droga prowadząca do Falenicy, zarnuczam
 a nie i ydówka z synem pochodzili z Falenicy, pracowniku tartaku. Syn jej przere-
 stawił wodę na drugą stronę, a matka jego biała się gdyż woda pod ładem była gęsboka
 akt, ona zaczęła wypatrywać płytszej wody, ale w tych kilku metrach, takowej nie
 dulec, nalażłem. Syn jej przechodząc z powrotem do matki udawał, iż woda nie jest
 raż tak, zbyt gęsboka, lecz ona się biała przejść, a gdy wyszliśmy na łód i wskazywałem
 zadaniem któregoś mają przejść o mostu, ujrzałem tych samych Niemców idących przez ogród
 i do hecha, gdzie właśnie hech Agnienka z mężem i jeszcze z ma kobietami kopali kartofle
 dale nikt inny jak tylko hech Agnienka niewzpliwie wskazała iż ydwi uciekali odemnie
 tofki do rzeki właśnie w tym miejscu, gdyż Niemcy szli prosto do nas, a z horyzontu rzeki, ani
 apakłodu oddala 30 m. od ogrodu hecha nie widae nas było, więc musiała ona wskazać,
 , między Niemcy byli już blisko kinytli, „halt“ i doskoczyli jeden do mnie, a drugi do ydów
 ies wytające się tak mnie jak i ich. „Jude“? Ja dalem znak głową przeczący, wówczas Niemce
 er nie wiedział, aurważ, ja przy sobie nie miałem i pokazałem jemu, że w tym domu mieszkam
 i dnie jestem „Jude“ i prawiłem go, aieby powiedział że mną do mego mieszkania, tam się wylegi-
 ful tymojs, że Niemce powiedział że mną, a ten drugi legitymując osobników i wypytując się ich
 ipiecos, pozostał na miejscu. zwrócił się do domu w innym kierunku.

domu, za co podziękowaliśmy odnieść, a osobników poprowadzili do mostu na
szlaku poza którąś drogą do Falenicy i tam puścili wolnych osob.
a sami wrócili się i udali do senatorjum - Nijshowego koło Otwocka.

To, że Niemcy i mnie legitymowali nad rzeką i że z jednym chodźcem do swego
i jak mnie podzono razem z żydami, widzieli doskonale kopięcy kartofle hech
oboje i jenera z je kobiety, których to sobie nie przypominam nazwisk i ci hechowie
doskonale i przetnymywałem igdów u siebie u domu, a wówczas ratowałem swoje
dopomagając osobnikom do ucieczki, gdyż jasne jest, że gdybym chciał dany
osobników oddać w ręce Niemców, których wówczas byli u pobliżu na drodze, to
rwałbym tylniej furtki do ogrodu, a puścić nie prowadziłbym ich do rzeki za
jest las, tylko prosto z miernikania poprowadziłbym przez bramę, którą wędli
gdzie byli Niemcy i bym ich oddał w ręce owych zandarmów, tak jak brzmia
zfabrykowane perfidnie i onczerszo kłamliwie, przekręcenie faktu. To jest
oskarżenie moje urwane na podstawie tego tylko świadka, to jest wożga
z czasów mej służby w M. O., czyli arent polojony pinezemnie na wyję wspom
drzewo budowane pochodzące z hradiery, a znajdujące się u hechow Stefana i
bo ktośby odważył się tak kłamliwie oskarżać człowieka jak nie własnie
domiona, postajęca złością na mnie kobieta ze vsi, nawet jej mój nie chciał
choćby ten rozniewany na mnie, lecz nie odważył się na swoje sumienie
kłamstwa, jak jego żona u śledztwie zapomniała nawet iż żydów było dwóch
dopiero ja wyjaśniłem, że była żydówka z synem, a nie sama, jak hech
zernawała na pierwszym śledztwie, a zernawała trzykrotnie, gdyż musiał ją dopi
Pirtan Poleraw poduczyć co właściwie będzie oskarżające dla mnie.

Temu to właśnie najbardziej zalecało na osadzeniu mnie w więzieniu.
Mnie, byłego straża bezpierrezista dawniej, a i teraz jego oskarżyciela za
t...

Teraz
kryminal
-niego
to
Dzie on
ogę pr
mam, k
u por
nie
nie
te
kłamst
nie dla
annan
śledz
a sali
krotnym
był Nij
nie c
pauiedz
był u
zemiey
re mn
na ho
dnie
Sole
Imo

zgodni na takie zrenanie o którym postanowił jemu kilkadziesiąt przed samą
 obiecując Sokolowskiemu wynagrodzenie za takowe. Sokolowski uległ namowom
 byłego i zfałnował zrenanie na korzyść Smoliniego za co później mocno żalo
 żałuje się do mnie. Jarna jest namowa i fałnowanie zrenani siraadkoc każdego
 których sąd zapytował, (widząc ich kłamliwość) a czym to był ten Firly zescie
 niego tak prowadzili zatrzymanych z kandy odpowiadali tylko tyle, Macielnikiem
 a więcej nieumiał zaden odpowiedzieć, ponieważ tym pytaniem suda był zastrocon
 poduczony ber Pirtania Bolesława lub kogos innego, jak ma moine i jest rzecz nad
 miało, iż czym mógł za ciassu okupacji rozpoznać Macielnik Och. Str. Poz. i re
 ze tylko sihanok i to uwarie poraru, a więcej niczym, a nad budynkiem, strazy, adome
 remię, był tylko dozores, ponieważ w niej znajdowały się narzadka, nawet za ub
 nie tej remizy, pfacila gromada, czyli zaturat soltyz, który był wówczas, panem
 i śmierci każdego mienkane, który się mu nie podobał, gdyż gościł cesito i g
 u siebie w domu, policjis granatow, zandarmow z Bembertowa, niektórych
 narzisku, komendantu Slička z Otwocha z którym nieraz jeździł samochodem, kier
 arbojcomu i mleczarni. Nystugował się im dość gorliwie, tak samo jak wielu in
 soltysov, o których czytamy w ksiżkach o ich zachowaniu się i gnębieniu ludzi
 raki sposob.

Stunnie zernat siraadk obrony Smoliniego, Kuwnatowski, iż były soltyz
 shi przychodził do jego matki Marri i w zaturzeniu skarzył się, iż nieciadomca
 jak postępowanie w obecnej chwili, że śmierć jego jest bardzo ciszka i t.p., tak
 się oile olopiero wówczas jak ludzie z organizacji dajac mu ostrzezenie, zogr
 śmiercio, oile nadal tak gorliwie bzdnie wystugował się niemoem, oile dopiero
 kiedy to runyla ofenzywa wojsk Radnickich z pod Stalingradu.

Tute skarzył się, nietylko do Kuwnatowskich, cheze się uprawdacie, usprawi
 za popelnione przestępstwa, lecz i do organizacji O. S. do której należał jego

Organizacja
 śmiercio,
 karzył się
 ulka
 Smolin
 ingerujac
 pamnia
 mendan
 radome
 Pre
 jak do
 g
 zamie
 jego or
 remi

zginęłoby dużo więcej ludzi z rólki byłego sołtysa, gdyby nie interwencja moja
organizacji podziemnej, która uświadamiła sołtysa, ostrzegła dwukrotnie i zaopiniowała
miercis, gdy nie przestanie swej działalności. Zannaciam, iż ja kilka razy
korzystałem do organizacji na sołtysa Smolińskiego ze bardzo grubego wypadku lub
kilka razem. Przez tego zginęli, Kacowski Józef, Komicki Marceł, Majszewski Bolesław
Smoliński Stanisław syn Jana, jak nie bez sołtysa Smolińskiego, który to podstępnie
zginął, wysłuchano w 1943 r. wiosną granał od ob. Kacowskiego Stefana syna wyżej
pamiętanego Kacowskiego, pod protektem uwolnienia ojca i zaniósł go do Słodka
mendanta miasta Otwock i gdyby nie zbiegli wrysey msiercyjni z wioski, to nie-
kiedyś kradmo ich by zabrali, a sołtys z nimi chodził po domach i wskazywał.

Przez tego zginął osobnik naroduwojci zydowski, którego pilnował Hitan Tadeusz
jak sam oświadczył na konfrontacji z mną i na rozprawie, że osobnik ów, którego on
i go pilnował z hechem Jęzgm, był zamknięty w remizy strażnicy nie wie przez kogo, tylko
znowamista, że drzwi od remizy strażnicy były zamknięte na drut, czyli zakręcone drutem,
kieram zamek w postaci kłuczkii odzworny. Szeregicie to dla mnie, że tak znowamista i zamek
du imył urwany, gdyż Piłtowi chce ugolbrymić moje zechome pnetzpstwa, wspólnie
i one śledzym Rybarkim i to pnetzpstwo mi zarzucali iż miałem to ja ujęcie zamknięcia
tego osobnika i to pnetzpstwo zarzucali tylko od sumienia Hitan Tadeusza, który
tyś śledzamiż ter egzjeiwo jednorok nie chciał się zgodzić na to jak go namawiano, to jest
odlonu couthowite kłamstwo na niekonysie moja. Nisze prons, którzy się odważył odrywać
śledzamiż i pnie zamek? jak tylko nie sołtys, napewno niht więcej. Zrento Hitan
rozumniemógł jasno zrenawie na sołtysa, gdyż Hitan Tadeusz jest zisciem siostry rodzonej
Smolińskiego, wobec tego niemógł zrenawie, że to sołtys postawił ich na uwięcie przy
remizy, gdyż wówczas strażnika nie było, a przecież oni Hitan Tadeusz ani hech Jęzgm
nie byli strażnikami wówczas i ja niemiałem żadnego prawa stawiać ich

XVI namowy komendanta-oddziału i żaden raz nie widziałem się z prokuratorem, w śledztwie. Nie wiem dlaczego to tak jest? Czy to nie wolno powiedzieć kilka słów do ob. prokuratora? ze skazywa na swego śledczego iż w ten sposób prowadził śledztwo po którym chorowałem 8 dni, to jest od 13 maja 1953 r., a po wyjściu w Otwocku, trzymano mnie 12-cie dni i oni raz nie dali mi jedzenia, tymczasem żona dowiedziawszy się, gdzie siedzę? zgotowała mi kochanek, a później raz żona przysłała mi zimnej zupy, gdyż z domu do aresztu w Otwocku jest około 16 km, a było to w styczniu w mrozie i śniegu, więc w niekorzystny dzień żona moja mogła przynieść jedzenie.

Pisałem również około 15-go grudnia 1953, do Szacelny Prokuratury, prosząc, żeby przysłali kogoś, ażeby mógł wkrótce wypowiedzieć się u mnie w sprawie i na to mam żadnej odpowiedzi. Nawigując jeszcze co do śledztwa mego, mówiłem o wszystkim dokładnie o co tylko mnie zapytano, a puściłem też swój śledczy nie pisał tak jak rozmawiałem, a gdy wracałem na to wkrótce, odpowiedział mi że nie będzie mi a strasznie mnie bicia, używając słów obelżywych, sugestji różnych, podstępnie, sterował mnie i spowodował do podpisania tego co napisał, czyli zeznań moich, których wcale nie czytałem, gdyż nie byłem zdolny po 2-ech nocach niespanych wcale na trzecią dobę poddać 12-sto godzinnemu śledztwu bez przerwy, widział śledczy moje wyczerpanie i dlatego przynosił mi szklankę wody, nie proponując to przeremnie. Przy zakończeniu śledztwa napisano, iż Halerman nie umiał nie na swoją obronę. Co za perfidny fakt ze strony śledczego, że ze swej strony wnosiłem fakty na swoją obronę opierając ich na świadkach, lecz w tym czasie, gdyż śledczy osiadał mi, iż jemu nie wolno jest pisać rzeczy obronnych, on tylko może pisać same rzeczy oskarżające, a nie obronne, na takowe bsdz miał możliwość wypowiedzenia przed sądem na rozprawie, a bsdz na rozprawie, byłem osłabiony, przygnębiając psychicznie tak, że dużo rzeczy zapomniałem, albo też nie miałem możliwości wypowiedzenia o wszystkim. Miałem jeszcze dodać iż w 1938 r. pracowałem w charakterze asystenta w naszym

roku
owied
ten sp
53 r.
ienia
iej ras
to 6. l
prym
se, a
na t
zysk
sk ja
icic
sterop
ale
s pod
o pry
ii Lin
o,
er w
tylko
ypow
mbie
zia 45

234

Aleksandra w 1942 r., dawatem także zonie jego Helenie pieniądze na życie i odow-
która zakończyła się śmiercią pułną jesienią 1943 r., czy też wiosną 1944 r. 2 powojennego.
chodni pytanie, jak ja bym wówczas mógł spojrzeć prosto w oczy stryjskowi swemu, a pułni-
gijence, która pochodziła z pierwszej turki nar. żydowskiej, gdybym nieczynnie współpracował
okupantem w wyznaczeniu nar. żydowskiej? Wtedy przeciwnie bo po śmierci stryjska, bynajmniej
stryjskiej często w rozmowach i skargach do mnie o mordach dokonywanych przez okupanta
na ob. ob. nar. żydowskiej, kłamałże jej różne rzeczy, podniecał ją i podnosił na duchu
se, ażeby popierała powojną materialnie i moralnie o czym mogą świadczyć sąsiedzi mieszkający
na tym samym domu wówczas i Wytrykowska kofia zamieniona obecnie w sklep.

Sadmiensiam, że posiadam gospodarstwo, rolne składające się z 3 ha ziemi.
Posiadam również składający się z chorowityj zony i jednej córki, która w 17-ym roku
swiego życia wyjechała za morze, który obecnie pełni służbę czynną, w wojsku i niema komu
pracować w gospodarstwie, które to według doniesień z listów, strasznie jest zaniedbane,
gdzie zonia sama nie jest w stanie podjąć w pracy. Ja zaś siedząc w więzieniu
marnuję czas i zdrowie, które mogłbym poświęcić na wolności ku odbudowie Polski ludowej.

Powstaje się na powyższe dane, które wyjaśniam szczerze i prawdziwie, a które
mogą poprzeć świadkami. Proszę uprzejmie K. C. P. z P. R. o dokładne zbudowanie mej
sprawy i spowodowanie Rewizji Sadzowej w mej sprawie lub powołanie śledztwa
w którym to o wszystkim wypowiedzieć się dokładnie i udowodnić, iż nie jestem tym
zbrodniarzem wojennym.
Firlag Halerman.